

Algus lk 1

Kui piirkonda teenindab üks vedaja, annab see võimaluse pakkuda kvaliteetsemat klienditeenindust ja personaalsemat lähenemist.

Korraldatud jäätmeevedu sobib paremini kohalikele omavalitsusele: linnal on jooksev ja vahetu teave jäätmeeveo toimimisest, jäätmeeost erandkorras vabastus saadakse vaid linnaosavalitsuse kaudu ja see on kontrollitud. Vaba turu olukorras puudus linnal täielik ülevaade, millised kinnistud on jäätmeeveoga liidetud ja millised hoiavad sellest kõrvale, viies oma jäätmed avalikesse jäätmemahutitesse või veel hullem – loodusesse.

TJT pakub mitmesuguseid lisateenuseid, mis aitavad parandada jäätmekäitlusteenust ning seeläbi suurendavad ka inimeste valmisolekut jäätmeid liigiti koguda, näiteks tasuta klaasijäätmete teenust.

mekäitlusteenust ning seeläbi suurendavad ka inimeste valmisolekut jäätmeid liigiti koguda, näiteks tasuta klaasijäätmete teenust.

Miks on korraldatud jäätmeevedu oluline?

Jäätmeseadus kohustab kohalikke omavalitsusi korraldama olmejäätmete vedu oma haldusterritooriumil. Kohalik omavalitsus võib jätta jäätmeeveo korraldamata vaid haldusterritooriumi hajaasustusega osades, kus jäätmetekitajate vähesuse ja hajutatuse ning jäätmete väikese koguse tõttu oleks korraldatud jäätmeevedu ülemäärane kulukas ning selleks puudub tervise- ja keskkonnakaitsevajadus (§ 66 lg 3). Korraldatud olmejäätme-

LISAINFO**Tallinna Jäätmete Taaskasutuskeskus AS**

- Telefon: 609 6410
- E-post: info@tallinnavedu.ee
- Koduleht: www.tjt.ee
- Aadress: Suur-Sõjamäe 29a, Tallinn 11415
- Avatud: E-R 8.15-17.00

te veo põhieesmärgid on hoida keskkonda ja hõlmata jäätmekäitluste kõik jäätmetekitajad – ka need eramajad, suvilapiirkonnad ja väike-ettevõtted, mis seni on prügiveoteenusest kõrvale jäänud.

Korraldatud jäätmeevedu annab igale elanikule ja ettevõtjale kindluse, et

tema olmejäätmed käideldakse võimalikult keskkonnasõbralikult ning parima hinnaga.

Vaba turu olukorras ei saanud Tallinna linn kaasa rääkida jäätmeeveoteenuse hinna kujunemises ja teenusepakkujad võisid teenuse hinda muuta vastavalt enda soovile.

Korraldatud jäätmeeveo toimimine linnas on tihti ka eeltingimus riigilt kohalikele omavalitsusele antavate investeringutoetuste saamiseks.

Korraldatud jäätmeeveo olemasolu võimaldab Tallinna linnal teha paremat järelevalvet selle üle, mis kinnistud on jäätmeeveoga liidetud ning millised mitte. See omakorda vähendab keskkonda sattuvate jäätmete hulka. **(Tallinna ettevõtlusamet)**

LÜHIDALT

FOTO: MOONIKA VOSSI

Hiiu avati mälestuspink teenekale pedagoogile

Õpetajate päeval, 5. oktoobril, meenutati kauaaegset Hiiu kooli õpetajat ja õppealajuhatajat Kalle Sirelit (1950-2019), kelle mälestuseks avati kooli-õuel nimeline pink.

Sireli õpetajate Nõmme määndide all algas 1980. aastal. Hiiu koolis töötas ta kokku 39 aastat, algul keemia- ja bioloogiaõpetajana, alates 1995. aastast õppealajuhatajana, andes samas ka ainetunde.

Kalle Sirelit, kolmandat põlve pedagoogi, iseloomustas jäägitu pühendumine oma ametile. Endised õpilased mäletavad teda kui tasakaalukat ja asjalikku õpetajat, kes saavutas klassiga hea kontakti. Ta suutis mõistatavalt ja meeldejäävalt edasi anda õppeainete sisu, kuid veelgi enam meenutatakse tema laia silmaringi ja elukogemust. Sirel oskas oma tundides siduda õppeaine eluliste näidete, huvitavate faktide ja humoorikate seikadega, mis talletusid pikaks ajaks.

Sireli kõige suuremaks panuseks Eesti haridusellu võib pidada loodusõpetuse õpikuid ja töövihikuid, mille autor või kaasautor ta oli. Tema nimega on seotud enam kui sada trükist, millest pooled on tõlked vene õppekeele koolidele.

Kolleegidele oli Kalle Sirel tugisambaks ja inimeseks, kelle poole pöörduti nõu või abi saamiseks. Ta toetas, leidis lahendusi, suutis tagada kindlustunde ja stabiilsuse.

Mälestuspingi avamisel Hiiu kooli õuel (Raudtee 55) osalesid peale koolipere Sireli perekond, kursusekaaslased Tartu ülikooli päevilt, sõbrad ja töökaaslased tänasest Nõmme gümnaasiumist, vilistlased, ammusid kolleegid ning lapsevanemad.

Koolipere tänab Nõmme linnaosa valitsust, tänu kellele Kalle Sireli mälestuspingi idee teoks sai.

Triin Loogma

Tallinna linnaosad löövad kaasa insuldiprojektis

HELIN PEVKUR

AS Lääne-Tallinna Keskhaigla

■ **Insult on peaaegu veresoonte raske haigus, mis põhjustab ajukahjustust ja sellest tulenevalt ka halvatusi. Kuigi insuldi jaoks on olemas spetsiaalne ravi - mida kiiremini sellega alustada, seda suuremad on paranemisvõimalused -, on haigusest taastumine siiski pikk ja keeruline teekond.**

sotsiaalset abi ja tuge toimetulekuks,“ rääkis ta.

Eelmisel aastal kutsus haigekassa ellu insuldi juhtprojekti „Katkematu raviteekonna loomine insuldi läbi teinud inimestele“, mille eesmärk on parandada haiguse läbi teinud inimeste elukvaliteeti. LTKH projektiga pakutakse patsiendi vajadustest lähtuvat terviklikku raviteekonda, kus toetav roll on insuldikoordinaatoril. Sellega seoses on haigla kaasanud projekti ka viis Tallinna linnaosa.

„Pidasime oluliseks kohe raviteekonna alguses kaasata igale patsiendile toeks insuldikoordinaatori, kelleks on vastavalt patsiendi elukohale tema linnaosa sotsiaaltöötaja,“ ütles

LISAINFO**MIS ON INSULT?**

Insult on äkitselt tekkiv raske invaliidistav haigus, mis võib tekkida aju veresoone sulgumisest või aju veresoone lõhkemisest.

Sagedased sümptomid on

- ühe kehapoole nõrkus ehk halvatus: inimene tunneb, et käsi või jalg „ei kuula sõna“, „ei ole enda omad“, ei saa enda ette tõsta mõlemat kätt;
- näo asümmeetria: suunurk või üks näopool vajub viltu;
- kõnehäire: inimesel on raskusi õigete sõnade väljaütlemisel või kõnest arusaamisest;
- äkki tekkinud tasakaaluhäire;
- äkki tekkinud väga tugev peavalu.

Insuldikahtluse korral helista kohe 112!

LTKH insuldiprojekti juht Helin Pevkur. Insuldikoordinaator on osa insuldimeeskonnast. Ta teab, millised on insuldi läbi teinud inimese arstiabi vajadused, ning samas on tal teadmised vajalike sotsiaalteenuste kohta. Oles linnaosa sotsiaalhoolekande osa-

konna töötaja, planeerib ta sotsiaalhoolekandega seotud abi ning nõustab ja suunab nii patsienti kui ka tema lähedasi.

Meeskonda kaasatakse ka patsiendi perearst ja pereõde, kelle jälgimisele haiglaravilt koju naasnud patsient jääb. Perearstiga lepitakse varakult kokku visiit ühe kuu möödudes, et kontrollida tähtsamaid tervisenäitajaid ja anda soovitusi.

Kord juba insuldi saanud inimest võib see tabada uuesti, mistõttu peab olema teadlik korduvinsuldi riskidest ja sellest, kuidas uut haigestumist ennetada. Mitmed riskitegurid on seotud elustiiliga ja need on lihtsasti muudetavad. Peamised riskitegurid on suitsetamine, alkoholi liigtarbimine, ülekaal, vähene füüsiline aktiivsus, kõrge vererõhk, suhkruhaigus ehk diabeet, südame rütmihäired ja kõrge kolesteroolitase veres. Kui neist pahedest loobutakse ja tervisenäitajad kontrolli alla saadakse, väheneb insuldirisk märkimisväärselt.

LTKH projektis on koostööpartnerid Põhja-Tallinna, Kristiine, Mustamäe, Haabersti ja Nõmme linnaosa. Projekt kestab kuni 2021. aasta lõpuni.

Lastesõim Mõmmik peab juubelit

20. oktoobril tähistatakse Tallinna lastesõimes Mõmmik 80. tegevusaasta täitumist. Majast on oma esimese haridustee saanud mitmed põlvkonnad, enamasti ikka nõmmekad.

Sünnipäeva ettevalmistus algas kevadel, kui kodulehele said lisatud fotod vanast albumist ja õppetegevuse nädalalavade aastast 1949. Plaanidest võib näha, et liikumine ja muusika oli oluline toona, ja need on tähtsad lastele ka praegu. Nii valmis muusikaõpetaja Lemmil lastesõime lõpupeoks lasteaiatantsu. Päris ükski laps ei saanud laulmisega hakkama, kuid õpetajate Viktoria, Daily ja Tiina abiga kõlab see hästi.

Igal majal on oma lugu ja meenutused. Praegused vanaisad-vanemad, emad-isad on tulnud ütleva, et nemandi on kunagi selles majas käinud ja siis oli kõik nii teistmoodi. Staažikad kolleegid Gaida ja Mai mäletavad aegu 1980ndatest. Personal oli siis palju suurem, lapsi oli roh-

kem ja oli oma köök. Praegu töötab Tallinna väiksemas lastesõimes kaheksa inimest ja lapsi on 32. Õpetame lastele hoolimist, aitamist, märkamist, mis kuuluvad lasteaiatantsu korvi. Käime Nõmme loodus-

maja jänkudele salatit ja porgandeid viimas. Juurutame oma lasteaias rohelist mõtteviisi, kogume vihmavett ja kompostime. Liitusime projektiga „Söödavate taimede kasvatamine linnaruumis“. Koostöös lapsevanemate-

ga valmis tore õppeaed. Selleks aastaks on saak juba koristatud ja järgmise kevade plaanidki peetud. Kuigi kõrvitsasaak jäi eelmisele aastale alla, saatsime loomaaeda neli kõrvitsat. Pälvisime keskkonnaministeeriumi korraldatud konkursil Keskkonnakäpp, kus tunnustatakse keskkonna heaks tehtavaid tegusid, tunnustuse „Tubli tegutseja 2020“.

Lastesõimes elab Nähka, kes tuli meie juurde mitte väga ammu. Nähka aitab lastel avastada ümbritsevat keskkonda ja jagab õpetust, kuidas erinevates olukordades käituda. Õpetaja Tairi on mõelnud välja 12 lugu sügisest suveni: „Nähka seiklused lastesõimes“, mis said nüüd sünnipäeva eel ka kaante vahele.

Sünnipäevaks paigaldasime lasteaiatantsu mängualale pink-kiige, kus kuldsele tahvlile on graveeritud „Mõmmik 80“. Soovime, et lastesõim kehtaks ja oma sajandat sünnipäeva näeks!

HELI AUNAP

Kaunis hõbehe kutsus vaatama

Ehtekunstnik Vivian Scotowsky korraldab Pääsküla eakate päevakeskuses (Viisi 29) juubelinäitusmüügi 27. oktoobril kell 10.00-15.00.

Scotowsky lemmikmaterjal hõbe on lasknud kunstniku käte vahel endast vormida kaunid ehted. Ehtekunstnik on juba varasemalt kinnitanud, et hõbeda pehmus laseb ennast paremini töödelda ja pakub rohkem variatsioone töötuluses. „Näitusmüügil lainetavad minu hõbeehed rahulikult ja mõllavate lainetena. Hõbedaga töö on tõeline stressimaandaja,“ rääkis 70. sünnipäeva tähistav Scotowsky, kes on väljaõppelt kullassepp, küll aga töötanud hõbesepana juba 46 aastat. **(NS)**